

Forfatter: Rantzau, Christian

Titel: BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1738-05-10)

Citation: Rantzau, Christian: "BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1738-05-10)", i *Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram*, Græbes Bogtrykkeri 1930, s. 88.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991720-000-shoot-L0019917200000036.pdf> (tilgået 30. september 2023)

Anvendt udgave: Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Christianiad. 10de Maji 1738.

Velædle og Velbyrdige Herr Iustice-Raad!

At Originalen har været Copien lig, har Herr Iustice-Raad øyensynligen og haandgribeligen seet, desto beklageligere, saa sandt, og kand ieg ey nok fuldskrive, hvor nærgaaende det er mig, skjøndt man burde ey lade de Ting, mand ey er Skyld udi og man ey kand endre, røre sig. Gud veed, hvor troeligen ieg, alt siden min salig Søsters Død, har villet gjort mit hertil, og hvad Møye og Besværing ieg har havt, var ey heller aldrig kommen nogen Stæds hermed, dersom ikke Hr Iustice-Raads Godhed og Venskab for mig havde været saa stor at procurére mig denne Udvey. Er det ikke dog at be jamre, at i 2de Konge-Riger og Førstendommer ey har været noget Stæd at udfinde, hvor ieg hannem kunde hensætte, og skammer ieg mig paa Familiens og heele Nationens Vegne at skikke saa ilde rygtet en rygter Dreng og Klots i et fremmet Land. Mine Søstre, som der ere boende, vil endda meere skamme sig derved, mens ut possumus p. p. Kunde endda Drengen arte sig saa meget, at han engang kunde blive menneskelig, vilde ieg hiertens glæde mig. Jeg frygter billigen, det er vel silde tagen. Det aller verste er endda hans onde og arige Sind, ieg dog vil haabe han ey saa aldeeles tør yttre sig med, nu han kommer til lutter Fremmede. Det fornødenste ville være, om Monsieur Bilsteen vilde sætte til ham en vittig, maneerlig Dreng, han mest skulle tage efter i Begyndelsen og lære Rudimenta af, som Skriven, Regnen etc., Med et Ord un maitre valet, der paa en god Maade kunde sige ham, hvad der stod ham ilde og vel, picquére ham af honneur og ved Paralel af andre give han nem nogen Slags Æmulation og Ambition i Stæden for u-tidig og taabelig Friherlig Moed og Ægierrighed, der følger alle kielne Dreng og Hiemfød ninger. Til viße trænger han efter Hr Iustice-Raads seeneste meget Ærede af 3die hujus ¹ til Fægt- og Dantze-Mester, voltigéring med, om Leylighed haves, for at faae hannem noget ud af hinanden; vilde De ey have gjort meer, maatte de have ladet en Under-Officier læret hannem Haandgrebene for at vende sig til at røre Haand og Foed og at staae lige og fast paa sine Been. Hvad hans vel kostbare Hovmester har gjort, har Hr Iustice Raad havt Syn for Sag, saa at om ieg var catolsk, vilde ieg nok unde Dennem et Stæd i Skiers- Jld, verre at yncke dennem tillader min lutherske Christendom ey, skjøndt ieg er forsikkret, de vil have et stort Ansvar; thi slig Forsømmelse er Samvittig heds Sag og en dødelig Synd. Kand og være, min gode salig Syster vilde ey lade dennem alletider raade derfor, mens det er nu alt forsildige Conside rationes. Kiere Herr Iustice-Raad! hav den Godhed og det Venskab for mig at skrive Bilsteen til, det han u-fortøvvet tager Fægte- og Dantze-Mester an, med hvis videre De og han maatte finde fornøden, som alt uden for Accorten s. 89à parte skal vorde betalt, og om hertil behøves noget Forlag ¹ nu straxens og de Penge, min Otte er given med, ey skulle tilslaae, det ieg ey kand vide, som mig intet herom er tilmeldet, vilde Herr Iustice-Raad paa dettes Foreviis ning tage saa mange Penge, som hertil maatte behøves, hos Hr Kammer-Raad Solberg ², som ieg Dem til all Takke skal refundére, naar af Herr Iustice- Raad attestéres hvad været haver, da Monsieur Solberg vel kand see dem be talte for mig til Monsr Bilsten i Lund, der forhaabentligen har faaet efter For skrivningen det første Quartal eller halve Aar forud. Skulde det imod For modning ey være hans leyligheed, skal ieg, saa snart mig meldes, see Pengene betalte i Lund ved mine Søstre paa Bollerup i Skaane, saa Monsieur Bilsteen vil for alle Ting holdes i gode Lunde og forsikkres, det ey skal komme mig an paa en skikkelig Discretion, naar ieg seer, han tager sig ham an for Alvor, og Frugten af hans Manuduction og Information. Hvad han giver ud for Extra Information i de saa u-omgængeligen høytforødne smaa Ting, der kand være infra illum, skal ieg med all Erkiendtlighed refundére, naar han ikkuns for Alvor vil tage sig hannem an og nogenleedes see den forsømte Tid igien vunden og oprettet. Kiere Hr Iustice-Raad, stræb med mig som en god Hierne- Sørger, thi hvad hans Christendom angaar maa ieg haabe og troe, hans Siæle- Sørger har gjort sit, siden ieg ey rettere veed, end at han jo allerede har været til Alters. All min Fortroelighed og Tillid i en mig saa hart paa Hiertet liggende Sag er til Dennem. Ieg vil og haabe, Hr Bilsteen har den Attention at holde hannem hiemme inter privatos parietes, indtil han nogen leedes kand lade sig skue, at han ey blandt den øvrige muntre og vel opføde Ungdom skal komme under Foed-Folket eller gjøre os for stor rumor med at slaae dygtig fra sig, ieg haaber, han dog bliver god for. Naar ieg eftertænker og overveyer alting, har ieg vel Aarsag at grue for mange Slags Hændelser og at frygte, all min velmeente Omsorg bliver forgieves, sed Dii meliora; Gud være æret, han er kommen saa vidt; hvor det nu videre vil spende af, faar Guds Forsyn dirigére. Han maa være bleven rørt af Aandens Drivt, siden han er reyst, da han med Hænder og Fødder havde satt sig imod absolut ey at vilde til Skaane, ieg og alt havde givet Ordre at sende mig ham til Skibs herover for selv at see ham afleveret ved min Giennem-Reyse nu, om Gud vil, ieg agter mig needer, om ieg ellers kand faae Lov, hvor iblandt mange for trædelige og fortrydelige Forretninger det skal være min største Fornøyelse mundtligen at kunde takke Herr Iustice-Raad for all beviiste Godhed, Venskab og Omhue, den ieg aldrig skal forglemme, mens all steds skal vide at er kiende, og vilde ønske mig saa lykkelig at kunde aftiene og i Gierningen at s. 90maatte udviise, med hvad reedebond Ergivenhed og Oprigtighed ieg alletider hellere end gjerne med all Tienstfærdighed stedse findes Velædle og Velbyrdige Herr Iustice-Raads

Tienistvilligste Tiener C. Rantzau ¹.

P. S. Jndsluttede pro memoria sendes Hr Iustice-Raad til sin Eftersyn og gode Betænkende ². Jeg har min Betænkning ved den Materie, der har saa megen Rapport med vores paa Jrland strandede Skib ³, da ellers Materien er smuk og kand have sin store Nytte, mens gestaar gjerne, ieg hellere saa den Materie, ieg forhen

haver meldet om contra Conringium⁴, som var værd at udfægte og udføre for en Ære- og Nidkier Patriot, der og fører saa stor Rigtighed og Sandhed med sig, saa den læt og met applausu kunde ud føres og beviises, men mange Sandheds Beviiser skiøttes ey om i en ond Verden, mens ansees med skeele øyen, saa ieg ey veed, om det kunde skee uden Fortrydelse og Glosse af en Deel fortrædelige og fortrydelige Mennsker, Det unge Menniske til Fornærmelse og Fortræd i sin Tid, sapienti sat. Til med veed ieg ey, om det just er de tempore i Henseende til vores gode For staaelse med Keyseren, skiøndt slige puerilia ey burde influére i saa høye og vigte [sic] Ting.